

Олена ЛОПАЄВА

старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Артем ЗОСІМОВ

курсант факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

РИЗИКИ ЗАСТОСУВАННЯ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ ПОЛІЦЕЙСЬКИМИ ТА СПОСОБИ ЇХ ЗНИЖЕННЯ

Закон України «Про Національну поліцію» від 2 липня 2015 року регламентує ситуації та випадки, у яких поліцейський уповноважений на використання виключного, найсуворішого заходу примусу - вогнепальної зброї. Випадки, у яких працівник поліції може застосувати зброю на ураження, встановлені й описані у Пункті 4 статті 46 Закону України «Про Національну поліцію». У пункті 6 цієї ж статті зазначені випадки використання зброї без попередження. Всі описані у Законі ситуації існують для того, щоб поліцейський був впевнений, що він зможе захистити своїх близьких людей, звичайних громадян та в першу чергу - себе [1].

На жаль, 90 % випадків у яких присутній фрагмент використання зброї поліцейським все ж таки завершується службовим розслідуванням, відкриттям кримінального провадження і обвинувальним вироком за статтею 365 ККУ: «Перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу». Поліцейський, який мусить застосувати вогнепальну зброю, має досить велику вірогідність бути притягнутим до кримінальної відповідальності за перевищення службових повноважень, навіть тоді, коли ситуація повністю відповідає встановленим Законом випадкам [1].

Саме через таку негативну статистику, яку може переглянути кожен охочий, створилася загальноприйнятий постулат серед поліцейських, що майже ні в якому випадку не можна навіть думати про застосування вогнепальної зброї. Це максимально невірне твердження, оскільки існують такі ситуації, в яких використання найсуворішого заходу примусу просто необхідне.

Тож, на нашу думку, це явище максимально негативно впливає на виконання службових обов'язків працівників національної поліції та має бути викорінено. Але для початку слід розібратися в усіх аспектах й причинах виникнення випадків, в яких застосування зброї призводить до негативних наслідків безпосередньо для працівника поліції.

Згідно з офіційними даними, на озброєнні у поліцейських стоїть пістолет Форт-17, але усім нам відомий той факт, що забезпечені ними лише патрульні

поліцейські. Усі інші підрозділи отримують для виконання своїх певних службових завдань ПМ - (пістолет Макарова). Обидва пістолети мають схожі показники збереження убивчої сили кулі, що дорівнює 300-350 метрів. Також, обидва пістолети призначені для стрільби набоями калібру 9мм. Прицільна дальність складає до 50 метрів [3, с. 95].

Враховуючи вищеописані тактико-технічні характеристики та певні дані статистики, поліцейський здатний контролювати лише 15% безпечної дистанції пострілу, у залишку маємо 250-300 метрів в яких зберігається вбивча і руйнівна сила кулі. Звісно ж, ніхто не може заперечувати факт можливої появи людей, транспорту, або влучення у об'єкти, які можуть призвести до виникнення небезпечної ситуації, такі як: системи газового обладнання, автозаправки, тощо [3, с. 99].

Ознайомившись із пунктом 9 ст. 46 Закону України «Про Національну поліцію» ми можемо зазначити, що відповідальність за можливі негативні наслідки застосування зброї у повному обсязі покладено на поліцейського [1].

Підходи до вирішення цієї проблеми мають бути максимально серйозними та систематизованими. Як варіант можна розглядати додавання до списку озброєння спеціальних засобів електрошокової дії типу «тейзер». Досить приємною новиною є той факт, що Кабінет міністрів схвалив законопроект щодо розширення сфери використання електрошокерів працівниками поліції і вимагає від Верховної ради затвердження відповідних змін у Законі [2].

Поліція вперше отримала партію електрошокерів провідної моделі, тому зараз, перед їх застосуванням, МВС вважає максимально важливим внести уточнення в Закон України «Про Національну поліцію» [2].

Тож, підсумовуючи вище перераховані фактори, можемо зробити висновок, що проблематика ризиків використання вогнепальної зброї, спричинена сукупністю різних чинників, дійсно існує, але тим не менш, країною поступово вживаються відповідні заходи задля вирішення цього важливого для створення безпечного суспільства питання.

Бібліографічні посилання:

1. Про Національну поліцію : закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. / URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення 07.04.2021)
2. Українська правда - незалежне інтернет-видання / URL: <https://www.pravda.com.ua/news/2020/11/23/7274549/> (дата звернення 07.04.2021)
3. Вогнева підготовка: навч.-метод. посіб. / Жбанчик А.В. [та ін.]; Дніпро: ДДУВС, 2017. 149 с. / URL: <http://er.dduvs.in.ua/handle/123456789/581> с.93-103